

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Evy Baranovej, v právnej veci navrhovateľa: **J. F.**, štátneho príslušníka Číny, *zastúpeného JUDr. J. P.*, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Migračný úrad, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-557-/PO-Ž-2007 zo dňa 7. júna 2007, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 143/2007-29 zo dňa 19.novembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 143/2007-29 zo dňa 19. novembra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave potvrdil rozhodnutie odporcu ČAS: MU-557/PO-Ž-2007 zo dňa 7. júna 2007. Týmto rozhodnutím odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu. Rozhodol, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Číny podľa § 58 ods. 1, 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Krajský nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania. Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd

dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

K otázke neudelenia azylu uviedol, že ako hlavný dôvod opustenia krajiny uviedol navrhovateľ zlé ekonomickú situáciu. Pokiaľ sa navrhovateľ obával, že by mohol mať problémy v súvislosti s cvičením Falung Gong, ktorému sa mal venovať od polovice roka 2005 do februára 2006, krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ v krajine pôvodu nemal problémy kvôli cvičeniu Falung Gong. Preto ak odporca konštatoval, že navrhovateľ nespĺnil zákonom stanovené podmienky pre udelenie azylu, rozhodol v súlade so zákonom.

Za vecne správne považoval krajský súd aj rozhodnutie odporcu o neudelení doplnkovej ochrany, pretože okolnosti uvádzané navrhovateľom počas konania nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle).

Krajský súd sa napokon stotožnil aj so závermi a zisteniami odporcu o tom, že v prípade navrhovateľa neboli zistené skutočnosti brániace jeho návratu do krajiny pôvodu z dôvodov ustanovených v § 58 ods. 1, 2 zákona o pobyte cudzincov.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zrušil prvostupňový rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd neprihliadol na vážnosť politickej situácie v Číne. Navrhovateľ má obavy z prenasledovania v prípade návratu do krajiny pôvodu, keďže požiadal o azyle v inej krajine. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa nevenoval náležitú pozornosť výroku administratívneho vyhostenia do štátu, kde bude ohrozená jeho bezpečnosť. Navrhovateľ namietal, že súd neposúdil závažnosť politických následkov v dôsledku jeho účasti v hnutí Falung Gong.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol, aby odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok ako vencie správny. Uviedol, že obava navrhovateľa z prenasledovania v krajine pôvodu z dôvodu, že požiadal o azyl v inej krajine je neopodstatnená. Slovenské orgány neinformujú o osobách, ktoré žiadajú o azyl na území Slovenskej republiky domovský štát žiadateľa. Navrhovateľ nemal v Číne s úradmi žiadne problémy kvôli cvičeniu Falung Gong. V krajine pôvodu si navrhovateľ vybavil pas a vízum do Slovenskej republiky, platné tri mesiace. O azyl nepožiadaval po príchode na územie Slovenskej republiky, ale až počas nepovoleného pobytu. V prípade navrhovateľa neboli splnené podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany a neboli zistené skutočnosti brániace jeho návratu do krajiny pôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 02.04.2009 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 8 písm. a) zákona o azyle (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak:

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku, alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež

uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu (9a – odkaz pod čiarou zákona o azyle).

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojim konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva

zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, z internetovej stránky BusinessInfo.cz, z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti s dôvodom, pre ktorý žiadal udeliť azyl a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané, či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f) zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Číny podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil.

V postupe krajského súdu preto odvolací súd nevidel také pochybenie, ktoré by malo za následok namietanú nezákonnosť rozhodnutia, navyiac z opravného

prostriedku navrhovateľa nevyplývalo, že by navrhovateľ navrhol vykonanie dôkazov, ktoré by mali vplyv na zistenie skutkového stavu veci odporcom (navrhovateľ totiž nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov), pričom odvolací súd dáva do pozornosti ustanovenie § 250i O.s.p., z ktorého vyplýva, že pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ teda krajský súd vychádzal zo skutkového stavu veci, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia a dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona boli zákonné, nepochybil.

Odvolací súd na základe vyššie uvedeného rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 2. apríla 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová